

Miljø- og Fødevareklagenævnet
Toldboden 2
8800 Viborg
CVR-nummer: 37795526
klageportalen@naevneneshus.dk

Klagen er sendt via klageportalen

Dato 26. februar 2019

Klage over Kystdirektoratets afgørelse vedr. forhold på ejendommen matr. Nr. 121a1 Povlsker beliggende Fyrvejen 11 i Bornholms Regionskommune

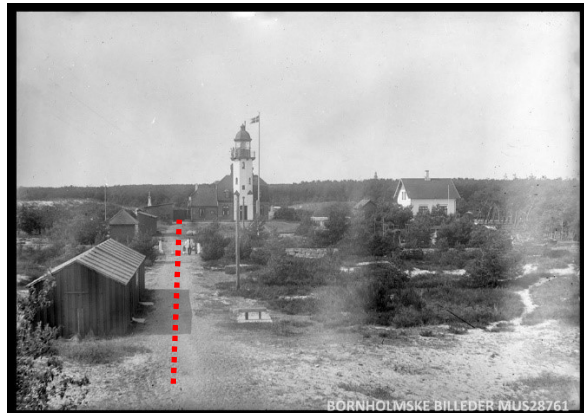
Friluftsrådet ønsker hermed at klage over Kystdirektoratets afgørelse fra 31.1.2018 om principiel dispensation fra Naturbeskyttelseslovens bestemmelser i §15 om strandbeskyttelseslinjen til at foretage ændringer ved og på det gamle fyretablisement på ovennævnte adresse i Dueodde.

Baggrund:

Omhandlede matrikel er beliggende helt centralt i et af Bornholms mest storslåede natur- og turistområder med strand, klitter og klitplantage omfattet af Dueodde-fredningen fra 1936. Matriklen med selve fyrkomplekset er ikke omfattet af fredningen, idet dette tilsyneladende har været unødvendigt på daværende tidspunkt, da det var statsejet.

Fyrkomplekset på adressen er opført i 1879 med navnet "Dueodde Syd" som bifyr til "Dueodde Nord" (ligeledes 1879), der er beliggende nogle hundrede meter nordligere. Disse 2 fyretablisementer fungerede frem til 1962 – hvor det nye og nuværende 48 m. høje Dueodde Fyr (Skandinaviens højeste) blev indviet. Dette er placeret umiddelbart syd for omhandlede matrikel. Fyrkronen med linse-aggregatets lys-funktion sluttede således i 1962.

I stedet for fyrkronen på det gamle tårn, blev der i 1963 bygget den nu synlige udsigtsplatform – som "Kystudvig" til overvågning af skibstrafikken i farvandet syd for Bornholm. Samtidig blev bygningen indrettet som kontrolrum for det nye store fyr. Kystudvigget på Dueodde var, som på flere andre danske fyr, døgnbemandet og fortsatte hermed frem til automatisering i 1977, hvorefter al overvågning af skibstrafik omkring Bornholm sker fra Hammer Odde Fyr. Det gamle Dueodde Syd blev af Søfartsstyrelsen taget helt ud af drift og sat til salg i 2015. Her er således tale om et bygningskomplekst af stor kulturhistorisk betydning.

Lokalhistorisk arkiv: Billeder fra før 1935 og fra før opførelsen af det nuværende Dueodde Fyr. Til venstre ser man tydeligt Fyrvejen som fortsætter ud i Redningsstien. Til højre ses Fyrvejen tydeligt fra syd mod nord.

Friluftsrådets overordnet bekymring:

Formålet med Naturbeskyttelseslovens bestemmelser i §15 om strandbeskyttelse, er at sikre en generel friholdelse af kystområderne for indgreb, der ændrer den nuværende tilstand og anvendelse, og hermed varetages landskabelige, biologiske og rekreative hensyn. Den generelle samfundsudvikling de seneste årtier har medført, at der i dag er et endnu større pres på de danske kyster end tidligere, og beskyttelsen af de landskabelige, naturmæssige, historiske og rekreative værdier, der er knyttet til kysterne til glæde for fremtidige generationer, dermed er vigtigere end nogensinde før.

Friluftsrådet mener, at netop dette forhold, at en privat person har opkøbt en så kystnær grund af kulturhistorisk værdi for den lokale befolkning, beliggende i Natura 2000 område, at der er en generel bekymring, da lodsejer har fået dispensation i form af "tilgivelse" og at sagen således ville kunne danne præcedens for fremtidige dispensationsansøgninger af lignende karakter inden for strandbeskyttelseslinjen på Bornholm og i resten af Danmark.

Friluftsrådet er tilfredse med, at der ikke gives tilladelse til plankeværk af hensyn til omgivelserne da det, som det anføres i afslaget "vil medføre en betydelig og uheldig indvirkning på området".

Terrænændringer og forringelse af adgangen

I følge Naturbeskyttelseslovens §15 må der ikke foretages ændring i tilstanden af strandbredder eller af andre arealer, der ligger mellem strandbredden og strandbeskyttelseslinjen, jf. stk. 2. Der må f.eks. ikke placeres bebyggelse, ske beplantning eller terrænændringer, etableres hegn eller placeres campingvogne og lign., og der må ikke foretages udstykning, matrikulering eller arealoverførsel, hvorved der fastlægges skel.

Friluftsrådet er vidende om, at Kystdirektoratet ikke varetager bestemmelser i Naturbeskyttelsesloven §26, der vedrører adgangsforhold, men nogle af de givne dispensationer har direkte eller indirekte indflydelse på offentlighedens hidtidige helt lovlige adgang ad Fyrvejen til Dueodde Fyr samt adgangen via den gamle redningssti til og fra klit- og naturområdet mod vest. Disse adgangsforhold er hindret og forringet, som følge af at en privat person har købt stedet til fritidsformål, ved at denne har opbrudt asfalten samt ikke mindst efterfølgende uden tilladelse har anlagt have og opført en 60 m² stor rundbuehal, hvor vejen gik i strid med §15.

Billede fra Google Street View, hvor Fyrvejen inden terrænændringen gik mod syd til Dueodde Fyr.

Der er foretaget omfattende terrænreguleringer inden for strandbeskyttelseslinjen, der hvor Fyrvejen og redningsstien normalt ville gå. Ejer har således allerede inden den meddelte dispensation til at omlægge adgangsvejen foretaget betydelig afgravning for at fjerne den asfalterede Fyrvejen og adgangen til redningsstien. Ejer var ellers tydeligt gjort bekendt med den offentlige adgang, forud for købet af ejendommen. Offentligheden har lovlige passage ad Fyrvejen ud til fyret og lovlige passage ad en gamle redningssti, der fortsætter mod vest på nordsiden af Fyrvejen 11, der hvor Fyrvejen drejer mod syd, ud mod fyret.

Før-billede fra Google Street View, hvor Fyrvejen møder redningsstien, der hvor den ulovlige rundbuehal nu er opført.

Efter-billede fra 18. april 2018, hvor der foretaget ulovlige terrænændringer. Privatfoto.

Efter-billede fra 18. maj 2018. Asfaltvej fjernes, i baggrunden ses rundbuehal under opførelse, hvor redningsstien gik. Privatfoto.

Efter-billede fra 18. november 2018. Kik mod sydøst over taget af den færdige rundbuehal anlagt på redningsstien. Privatfoto.

Friluftsrådet mener endvidere at Kystdirektoratet mangler en grundig redegørelse for og vurdering af, hvilken betydning terrænændringen som bl.a. den nye adgangsvej medfører, har for landskabet i området. Fyrvejen er en offentlig vej og stien er en gammel redningssti og har stor lokalhistorisk betydning for området.

Friluftsrådet bifalder derfor også Kystdirektoratets bemærkning om, at der ikke må etableres have, plantes eller opsættes havemøbler, hvor vejarealet på Fyrvejen er blevet ulovligt fjernet. Som nævnt ovenfor er have anlagt og rundbuehal opført.

Bestyrelsen i Friluftsrådet på Bornholm består af repræsentanter fra flg. foreninger og organisationer: Dansk Vandrelaug, Ungdomsringen, Danmarks Sportsfiskerforbund, Dansk Rideforbund, Dansk Islandshesteforening, Dansk forening for Rosport, Dansk Ornitologisk Forening, Danmarks Jægerforbund, samt Det Danske Spejderkorps.

Det er således et bredt udsnit af det bornholmske samfund, der tegner Friluftsrådet på Bornholm samt en enig bestyrelse, der ser med stor undren på, hvad der er foregået ved det gamle fyr på Dueodde. Friluftsrådet beder derfor Miljø- og Fødevarerklagenævnet om at annullere Kystdirektoratets dispensationer samt at grundejer pålægges at retablere de hidtidige forhold, således at offentlighedens adgang atter muliggøres ad Fyrvejen til Dueodde Fyr og ad den gamle redningsvej til de omkringliggende fredede områder.

Med venlig hilsen

På vegne af Friluftsrådet

Nina Lemkow
Politisk Konsulent
Scandiagade 13
2450 Kbh. SV
e-mail: nle@friluftsradet.dk
tlf.: 24 64 64 19

Kurt Jensen
Friluftsrådet, Kredsformand
Friluftsrådet Bornholm
Fællesvej 3
3720 Aakirkeby
e-mail: bornholm@friluftsradet.dk
tlf.: 23 28 02 91

Kopi sendt til:

Friluftsrådet Bornholm, bornholm@friluftsradet.dk
Bornholms Regionskommune, Ilsebil Hansen, Ilsebil.Hansen@brk.dk